

۱۴۰۸۷۱۱

۹۸۴۲۲

مجله تازه‌سفر سال ۹۷

معرفت‌شناسی

درباب شک، شناخت و آگاهی

نویسنده: رابرت مارتین

مترجم: سید رحیم کوشش

سبزان

Martin, Robert M	: مارتین، رابرت	سرشناسه
نویسنده رابرت	: معرفت‌شناسی در باب شک، شناخت و آگاهی /	عنوان و پدیدآور
مارتین؛ مترجم رحیم کوشش.	: تهران: سبزان، ۱۳۹۴.	مشخصات نشر
۲۳۴ ص.	: ۲۳۴ ص.	مشخصات ظاهری
7-169-117-600-978	: 7-169-117-600-978	شابک
فیبا	: وضعیت فهرست‌نویسی	وضعیت فهرست‌نویسی
Epistemology : a beginner's guide .	: عنوان اصلی:	یادداشت
: شناخت (فلسفه)	: شناخت (فلسفه)	موضوع
: مترجم رحیم، ۱۳۴۵ -	: کوشش، رحیم، ۱۳۴۵ -	شناسه افزوده
BD۱۶۱/م۲ ۱۳۹۴	: BD۱۶۱/م۲ ۱۳۹۴	رده‌بندی کنگره
۱۲۱	: ۱۲۱	رده‌بندی دیویی
۴۱۶۸۹۰۴	: ۴۱۶۸۹۰۴	شماره کتابخانه ملی

انتشارات سبزان

میدان فردوسی - خیابان فرشته - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۳۱۹۵۵۸-۸۸۸۴۷۰۴۴

معرفت‌شناسی

در باب شک، شناخت و آگاهی

• نویسنده: رابرت مارتین

• مترجم: رحیم کوشش

• ناشر: سبزان

• خدمات نشر: واحد فنی سبزان

۸۸۳۴۸۹۹۱-۸۸۳۱۹۵۵۷

• نوبت چاپ: دوم - اسفند ۱۳۹۷

• تیراژ: ۳۰۰ نسخه

• قیمت: ۲۵,۰۰۰ تومان

• چاپ و صحافی: معراج

فروش اینترنتی و online از طریق سایت آی‌آی کتاب www.liketab.com

شابک ۷-۱۶۹-۱۱۷-۶۰۰-۹۷۸-7-169-117-600-978 ISBN

فہرست

۵	 ہدمہ
۹	 فصل اول: تعریف «معرفت» / «شناخت»
۹	 مفہوم «آءِ مر»
۱۳	 دانستن
۱۵	 دانستن و حقیقت
۱۷	 دانستن و باور داشتن
۲۱	 فصل دوم: قدرت باور و گواہی
۲۱	 قدرت باور
۲۳	 آیا باور مستحکم لازم است؟
۲۴	 توجیہ
۲۷	 دانستن تزلزل ناپذیر
۳۱	 تردید ناپذیری و تصحیح ناپذیری بدون مصونیت از خطا
۳۵	 فصل سوم: توجیہ و مسائل گتیہ
۳۶	 مثال گتیہ
۳۸	 جواب آیر بہ گتیہ
۴۱	 ادعای غیر کذب
۴۲	 مسائل مربوط بہ ادعای غیر کذب
۴۶	 ادعای ابطال ناپذیر

- مسائل مربوط به ادعای ابطال ناپذیر..... ۴۸
- چه چیزی در راه است؟..... ۵۰

فصل چهارم: درون گرایی، برون گرایی و توجیه..... ۵۱

- درون گرایی تحصلی بدون آگاهی واقعی..... ۵۶
- تبیین وظیفه گرایانه توجیه..... ۵۹
- سؤالاتی در باب وظیفه شناسی معرفت شناختی..... ۶۱
- پیمان بیرونی..... ۶۷
- ظریه علت گرا..... ۷۱
- مسائل مربوط به نظریه علت گرا..... ۷۳
- نقد گرا..... ۷۶

فصل پنجم: بنیادگرایی و انسجام گرایی..... ۸۳

- بنیادگرایی - رویکردی بازپر گرایانه..... ۸۳
- باورهای مقبول، اما حمایت نشده..... ۸۸
- بنیادگرایی معتدل..... ۹۰
- انسجام گرایی..... ۹۱
- نقدهای مربوط به انسجام گرایی..... ۹۵

فصل ششم: معرفت پیشینی، تحلیلی بودن و ضرورت..... ۱۰۳

- پیشینی - پسینی..... ۱۰۳
- عقل گرایی..... ۱۰۴
- معرفت شناسی امور پیشینی..... ۱۰۶
- تجربه گرایی و دانش پیشینی..... ۱۰۸
- ضرورت..... ۱۱۱
- معرفت شناسی کانت و پیشینی بودن..... ۱۱۳
- قضیه تالیفی پیشینی..... ۱۱۷
- تجربه گرایی بعد از کانت..... ۱۲۰

.....	تجربه‌گرایان و دانش پیشینی	۱۲۳
.....	کوابن و تمایزهای تحلیلی و ترکیب	۱۲۶
.....	دوباره ضرورت	۱۲۹
.....	معرفت‌شناسی سنتی، معرفت‌شناسی تصحیح‌گرا و ضرورت	۱۳۲
.....	جهان‌های ممکن	۱۳۴

.....	فصل هفتم: معرفت مبتنی بر تجربه حسی	۱۳۷
.....	تجربه‌گرایی در باب مفاهیم	۱۳۸
.....	تجربه‌گرایی و مفاهیم کلی	۱۴۱
.....	تجربه‌گرایی و موضوع خدا	۱۴۴
.....	تجربه‌گرایی، دینی و حکم	۱۴۶
.....	واقع‌گرایی نسبت به حاکم استدلال مبتنی بر خطای حسی	۱۴۷
.....	بحث‌های بیشتر در مورد داده حسی	۱۵۰
.....	مسائل مربوط به داده حسی	۱۵۱
.....	نظریه قیدی	۱۵۴

.....	فصل هشتم: شک‌گرایی	۱۵۹
.....	تجربه‌گرایان و اصل علیت	۱۶۱
.....	مسئله استقرا	۱۶۳
.....	مشکل وجود جهان بیرون	۱۶۸
.....	جایگزین‌هایی برای این فرض واقع‌گرایانه	۱۶۹
.....	تلاش‌هایی برای ابطال نظریه‌های غیرواقع‌گرا	۱۷۰
.....	نفس‌گرایی	۱۷۸
.....	پدیدارگرایی	۱۷۸
.....	آیا برون‌گرایی در این مورد کمکی می‌کند؟	۱۸۱
.....	چه چیز در پیش داریم؟	۱۸۲

فصل نهم: رویکردهای جدید به معرفت‌شناسی ۱۸۳

معرفت‌شناسی طبیعت‌گرایانه ۱۸۳

نظریه‌های برون‌گرای طبیعت‌گرا ۱۸۴

معرفت‌شناسی طبیعت‌گرایانه کواین ۱۸۵

آیا معرفت‌شناسی طبیعت‌گرا می‌تواند به‌هنگار باشد؟ ۱۸۷

کواین و دایره‌وار بودن نظریه او ۱۸۹

تکامل و کارکرد فرایندهای آگاهی ۱۹۰

رفت‌شناسی به‌منزله جامعه‌شناسی ۱۹۳

معرفت‌شناسی زن‌محور ۱۹۷

در بیان ۲۰۱

برای مطالعه بیشتر ۲۰۳

منابع مربوط به فصل‌های این کتاب ۲۰۹

نمایه ۲۱۹

مقدمه

هر کسی چیزایی می‌اند، از چیزهایی آگاه است و به چیزهایی معرفت دارد. اما منظور از «دانش»، «آگاهی» و «معرفت»، دقیقاً چیست؟ زمانی که یک «باور» / «اعتقاد»، آگاهانه و مبتنی بر معرفت محسوب نمی‌شود، چه چیزی از دست می‌رود؟ آگاهی و معرفت از کجا حاصل می‌شود؟ چرا منابع معرفتی بعضی از باورها و اعتقادات، قابل اعتماد به شمار می‌آیند؟ آیا در این مورد، واقعاً منابع قابل اعتمادی وجود دارند؟ حتی اگر آگاهی‌های «رلی و روزمره» را نیز در نظر داشته باشیم، باز با تعجب به این نتیجه خواهیم رسید که حقیقتاً پاسخ این سؤالات، روشن نیست. حداقل دو هزار سال است که فیلسوفان در باب این سؤالات فکر می‌کنند و در این که پاسخ درست آنها چیست، با یکدیگر به بحث می‌پردازند. ما در این کتاب به مهم‌ترین و جالب توجه‌ترین «نظریه‌ها» که آنها در این مورد گفته‌اند، نظری خواهیم افکند.

آنچه در فلسفه، تا اندازه‌ای غیرعادی به نظر می‌رسد، این است که در تمام موضوعات مربوط به آن، همه چیز از همان ابتدا با مباحثه آغاز می‌شود. این ویژگی، فلسفه را از دیگر مقوله‌ها متمایز می‌سازد. فلسفه، کار خود را با واقعیت‌های پایه و مقدماتی و با شیوه‌هایی آغاز می‌کند که در مورد آنها همه با یکدیگر موافق‌اند و به این علت، از کسانی که به‌تازگی در این وادی گام

نهاده‌اند، انتظار می‌رود بی آن که اعتراضی بکنند یا سؤالی بپرسند، بپذیرند و بیاموزند. شما که این کتاب را می‌خوانید، نباید انتظار داشته باشید که در آن، اصول اولیه‌ای را بیاموزید که تمام مردم جهان آنها را می‌پذیرند. در فلسفه هرگز با چنین چیزی روبه‌رو نخواهید شد. آنچه در این کتاب خواهید دید، مجموعه‌ای است از سؤالاتی که فیلسوفان مختلف، پاسخ‌های متعدد و متفاوتی به هر یک از آنها داده‌اند. بعضی از خوانندگانی که با چنین چیزهایی آشنا نیستند، کنجکاو خواهند شد که در بیان پاسخ‌های گوناگون، موردی را بیابند که احساس می‌کنند نویسنده می‌خواهد خواننده آن را بپذیرد. دستیابی به چنین پاسخی، ممکن نخواهد بود. نویسنده این کتاب، تلاش کرده است تا آنجا که ممکن است، دیدگاه‌های خود را پوشیده و پنهان نگه دارد و شما نخواهید توانست آنچه را که او خود بیشتر می‌پذیرد، بیابید و در حقیقت، نه به نظر نمی‌رسد که لازم باشد شما چنین تلاشی داشته باشید. چه کسی اهمیت می‌دهد به این که من در این موارد چه فکر می‌کنم. گذشته از این، خود شما نیز در صورتی که بخواهید با تلاش به این پی ببرید که کدام پاسخ درست است و کدام پاسخ نادرست، با ناکامی مواجه خواهید شد. این رویکرد ممکن است موجب خستگی و دل‌سردی شما شود. در عین حال، اگر خودتان هم تسلیم شوید و خود را از چنین پاسخی درست ناتوان بدانید، بیشترین بخش از بهره‌ای را که می‌توانید از آنچه این فیلسوفان می‌گویند، ببرید، از دست خواهید داد.

بهترین کاری که در خواندن این اثر می‌توانید انجام دهید، آن است که سعی کنید همه دیدگاه‌ها را بررسی و ارزیابی کنید تا در نهایت به این نتیجه رسید که کدامیک از آنها درست و کدامیک نادرست‌اند. این تنها یک واکنش ساده درونی نیست. هر دیدگاهی که ارائه می‌شود، با استدلال‌هایی همراه خواهد بود که خود محاسن و معایبی دارند و شما باید بیشتر به این نکته توجه داشته باشید که کدامیک از آنها متقاعدکننده‌ترند. حتی ممکن است خودتان هم بتوانید استدلال‌هایی از خودتان به آنها اضافه کنید.

به این ترتیب، در صورتی که یکی از این استدلال‌ها بتواند به اندازه کافی شما را قانع کند، به فهم عمیق‌تری از موضوع دست می‌یابید. خواندن آنچه فیلسوفان در دیگر کتاب‌ها و مجلات فلسفی در باب این موضوعات نوشته‌اند، هرگز این اندازه تأثیرگذار نخواهد بود. در پایان این کتاب، بخشی خواهید دید که می‌خواهد آثاری را که برخی از این دیدگاه‌ها و نقل قول‌ها از آنها انتخاب و نقل شده‌اند، به شما نشان بدهد. در ضمن، این بخش آثار دیگری را نیز به شما معرفی خواهد کرد که در آنها می‌توانید در باب موضوع مورد بحث، مطالب بیشتری بخوانید.

به عبارت دیگر، این کتاب مطالبی مبنایی و مقدماتی در اختیار شما قرار خواهد داد که در آن تخصصی به راحتی نمی‌توانید به آنها دست بیابید. شما می‌توانید مطالعات و تحقیقات فلسفی خود را در این زمینه از همین کتاب آغاز کنید. بررسی و ارزیابی دیدگاه‌های مختلف، تلاش برای پاسخ دادن به سؤالات، با رویکردی انتقادی به تذکر پرستش و خلاقیت به کار بستن، از همین آغاز می‌تواند تجربه‌ای خوشایند و خشنودکننده برای شما باشد.

عنوان رسمی بخش مربوط به مطالعه «معرفت»، «شناخت» و «آگاهی» در فلسفه، «معرفت‌شناسی» یا «شناخت‌شناسی» است. معرفت‌شناسی (epistemology) به معنی هر چیزی است که به مطالعه معرفت مربوط می‌شود. خدایه (episteme) به معنی هر چیزی است که به معرفت مربوط می‌گردد. این دو مورد، نمونه‌هایی از اصطلاحات فلسفی هستند که در ادامه کتاب از آنها استفاده خواهیم کرد.
